

Dej Bůh štěstí z Chanovic.

V pátek 8. února 2019 byla v Chanovicích představena a pokřtěna dvoudílná publikace „Pivovary a pivovárky okresu Klatovy“ od autora Jana Jiráka a kolektivu spoluautorů. Samostatné díly jsou nazvané „Klatovská pivovarská chasa“ a „Prácheňská pivovarská chasa“ aneb historická dvoudílná odborně zpracovaná publikace o pivovarnictví na území okresu Klatovy a o dalších řemeslech s tímto odvětvím souvisejících.

Křest knih byl v chanovickém bývalém pivovaře, dnes kulturním domě. A zde proto, že Obec Chanovice organizačně a finančně zajistila vydání knih.

Bádáním v archivech i v terénu se autorům podařilo potvrdit existenci 152 pivovarských provozů na území okresu Klatovy. Proto se rozhodli rozdělit poznatky do dvou svazků a jako dělicí čáru zvolili autoři hranici mezi územími bývalých krajů Klatovského a Prácheňského.

Klatovský okres se v oblasti pěstování chmele, vaření piva a jeho konzumace může pochlubit hned několika prvenstvími, která jsou zpracována v úvodních částech knih. Například dnes se již téměř neví o tom, že Klatovsko patřilo až do konce 19. století mezi chmelařsky nejvýznamnější regiony českého království, a že v údolí řek Úhlavy a Otavy se pěstoval chmel, který na trzích v Čechách, ale i např. sousedním Bavorsku suverénně „válcovál“ chmel žatecký či rakovnický. I proto první odborná chmelařská škola vznikla v našem regionu. V oblasti pivovarnické vládl mezi privilegovanými vrstvami, které mohly pivo vařit, od nepaměti tvrdý konkurenční boj, kterého se k překvapení mnohých významně účastnily i jednotlivé církevní řády (včetně např. jezuitů).

Na přelomu 15. a 16. století hrozil vznik „občanské pivní války“, jejímuž vypuknutí zabránila tzv. Svatováclavská smlouva, od jejíhož sepsání loni uplynulo 500 let. S rozvojem pivovarnictví rostla i konzumace piva v kraji. To s sebou přinášelo i negativní jevy, kterým se místní správa snažila bránit již v pozdním středověku. I v tomto směru klatovský okres patřil k průkopníkům. A také zde vycházel jeden z prvních odborných časopisů, na jehož stránkách publikovali sládkové a další odborníci články o objevech a novinkách ve svém resortu.

V hlavní části obou knih zpracovávají autoři historii jednotlivých pivovarů. Aby čtenář lépe pochopil existenci, rozvoj či zánik těchto provozů v návaznosti na správní a ekonomické podmínky, jsou pivovary řazeny podle jednotlivých panství (rsp. velkostatků), kam náležely. Čtenáři se tak představí mnohé dosud stojící technické památky, o nichž často ani místní obyvatelé netuší, že jde o bývalý pivovar.

V poslední části obou svazků se čtenář seznámí s dobovou „černou kronikou“, s pivovary, pivem a hlavně s hříchy způsobenými jeho nadměrnou konzumací. Formou autentických příběhů tak znovu ožijí a připomenou se vyhlášené místní hospůdky, nálevny, ale i honosné restaurace v jednotlivých obcích a proběhne krátký exkurz do jejich historie.

Knihy obsahují množství historických fotografií, reprodukcí dokumentů, dokumentací stojících pivovarských budov, ale i hostinců, reklamních tisků atd. Na své si přijdou i sběratelé, jelikož samozřejmě přílohou jsou fotografie předmětů připomínajících jednotlivé pivovary či hostince (reklamní cedule, tácky, etikety, účelové známky, účtenky, láhve...).

Každý díl má cca 200 stran textu, plus barevná fotopříloha. A v každé knize jsou další data na elektronickém nosiči – dokumenty, fotografie, apod. Publikace je možné zakoupit na Obecním úřadu v Chanovicích. Cena jednoho dílu je 350,- Kč. Též je možné objednat knihy k zaslání, pak nutno počítat s vyšší cenou o balné a poštovné.

**Knihy vznikly ve spolupráci s Vlastivědným muzeem Dr. Hostaše v Klatovech, p.o.
Vydání publikace podpořil Plzeňský kraj.**

Text článku byl připraven na základě podkladů Jana Jiráka.
Dej Bůh štěstí, za Obec Chanovice Petr Klásek Černický.

K fotografiím:

Křest knih provedli, zleva: starosta Klatov Rudolf Salvetr, místostarosta Klatov Martin Kříž, starosta Sušice Petr Mottl a starosta Horažďovic Michael Forman. Když jim autor předložil knihy ke křtu pivem ze železnorudského pivovaru Belveder, kde došlo na okresu Klatovy ke znovuzrození pivovarnictví díky panu Františkovi Strnadovi.

Autor knihy spolu se starostou Chanovic poděkovali vedení Plzeňského kraje za podporu, zvláště náměstkovi hejtmana kraje Ivo Grünerovi.